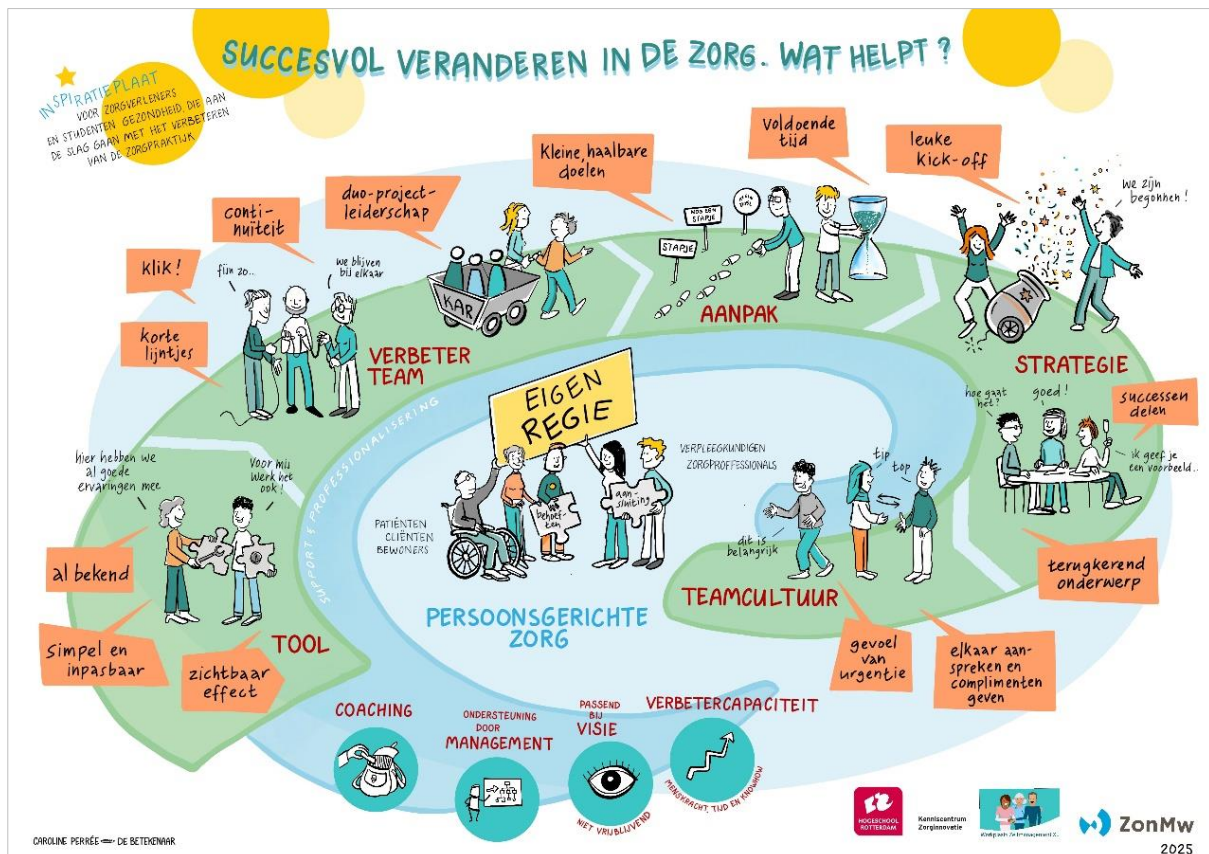

INSPIRATIEPLAAT

'Succesvol veranderen in de zorg. Wat helpt?'

Deze inspiratieplaat toont de factoren die kunnen helpen om succesvol te veranderen in de zorg. Zorgmedewerkers en studenten van zorgopleidingen die een verandering in de zorg willen implementeren, kunnen deze inspiratieplaat gebruiken om ideeën op te doen voor hun eigen verandertraject.

TOELICHTING

Een deel van de factoren die bijdragen aan een succesvolle implementatie hebben direct te maken met het veranderproces op de werkvloer. Het gaat hier om kenmerken van de nieuwe werkwijze/tool, de samenstelling van het verbeterteam, hun aanpak en strategie en de team- of afdelingscultuur.

TOOL

- De tool is **simpel en inpasbaar**. Het is helpend om een werkwijze/tool te implementeren die inpasbaar is in de dagelijkse werkwijze en die gemakkelijk is om te gebruiken. De tool sluit aan bij de vraag van cliënten, naasten en zorgverleners. Als de werkwijze/tool helpt

om passende persoonsgerichte zorg te bieden, dan is ingebruikname van de tool logisch en acceptabel voor zorgverleners.

- De werkwijze/tool is **al bekend**. Het is prettig als de tool reeds bekend is en er in het verleden al eerder ervaring mee is opgedaan in het team.
- (Direct) **zichtbaar effect**. Het werkt enthousiasmerend als direct zichtbaar is dat het gedrag van de cliënt/patiënt/bewoner positief verandert en deze meer eigen regie ervaart.

VERBETERTEAM

- **Korte lijntjes** binnen het verbeterteam en een goede **klik** tussen de leden van het verbeterteam bevordert de samenwerking.
- **Duo-projectleiderschap** is prettig omdat mensen met elkaar kunnen 'sparren', iemand die meehelpt het team in beweging te krijgen.
- Probeer de samenstelling van het verbeterteam constant te houden. Dit zorgt voor een goede **continuïteit** in het leerproces en in de toepassing van de nieuwe werkwijze/tool.

AANPAK

- **Kleine, haalbare doelen** stellen. Klein beginnen is gemakkelijker dan meteen aan het begin grote stappen nemen. Vernieuwing begint klein.
- Gun jezelf **voldoende tijd**. Leer van elke stap die je samen maakt. Vaak is een lange looptijd nodig voor implementatie.

STRATEGIE

- Start bij het begin van het implementatie- of verbetertraject in de zorg met een **leuke kick-off**. Maak het opvallend, want je begint met iets nieuws. Dat is informerend en motiverend voor iedereen.
- Laat de vernieuwing een **terugkerend onderwerp** zijn bij werkoverleggen, overdrachten en vergaderingen ('warm en levendig houden').
- Als de werkwijze of tool werkt en cliënten verder brengt, is dat motiverend voor het team. Dus **deel deze successen** op de werkvloer. Het is ook mooi als kennis gedeeld wordt op bijvoorbeeld organisatiebrede kennismarkten.

TEAMCULTUUR

- Een **gevoel van urgentie** om met de nieuwe werkwijze/tool te werken is belangrijk. In kleine hechte teams bestaat vaak al de motivatie om het voor de zorgvrager zo goed mogelijk te doen.
- Het is van belang dat collega's **elkaar aanspreken en complimenten geven**. Help elkaar om het juiste gedrag te vertonen.

Minstens zo belangrijk zijn de factoren die te maken hebben met support en professionalisering. Deze factoren bevinden zich op het niveau van de instelling/organisatie.

PROFESSIONALISERING

In de zorg moeten we blijven leren. Het is belangrijk als de nieuwe werkwijze vast onderdeel is van de scholing van de medewerkers. Het is mooi als deze scholing structureel is geregeld,

zowel voor nieuwe medewerkers, stagiaires en studenten als voor de medewerkers die al langer werkzaam zijn. Dit gebeurt in Leerwerkplaatsen (LWP's) en in ZorgInnovatieCentra (ZIC's) en ZorgInnovatieNetwerken (ZIN's). Hier werken zorgprofessionals, studenten en docenten aan uitdagende vraagstukken, direct uit het veld. Door samen te leren, te onderzoeken en te innoveren, verbeteren zij de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening.

COACHING

Projectleiders of kartrekkers van het verbeterteam kunnen coaching goed gebruiken. Iemand die van buitenaf meekijkt en kritische vragen stelt. Soms is het nodig te vertragen om daarna te versnellen. Het inzetten van coaching werkt goed bij een implementatie- of verbetertraject.

ONDERSTEUNING DOOR MANAGEMENT

Support van management is noodzakelijk. Belangrijk is dat het management weet wat er speelt op de werkvloer en hoe zij deze vernieuwing kunnen faciliteren.

PASSEND BIJ VISIE

Belangrijk is dat de werkwijze of tool bijdraagt aan het uitdragen van de visie en het beleid van de organisatie. Dat maakt het ook **niet vrijblijvend** om met de tool te werken.

VERBETERCAPACITEIT

Is er extra **menskracht, tijd en knowhow** voor verbetering? Het werken met bruggenbouwers (een docent/onderzoeker die ook een aanstelling heeft in de zorg) is van meerwaarde. Deze bruggenbouwer kan vernieuwing ondersteunen door studenten de stappen in het implementatieproces te laten observeren en monitoren en de onderzoeksresultaten te laten presenteren in het team. Ook de betrokkenheid van een expert op het gebied van kwaliteit van zorg of innovatie die het team kan helpen, is van meerwaarde.

Colofon

© 2025 Kenniscentrum Zorginnovatie, Hogeschool Rotterdam

Deze inspiratieplaat is ontwikkeld met subsidie van ZonMw in het kader van het project '[Werkplaats Zelfmanagement XL](#)' (projectnr. 10040032110001).

Contact

kczi-projecten@hr.nl

